

„MINEK – Megújuló, Informálódó, Együttműködő Közösségek Zalaszentgróton és vidéken” –
TOP-5.3.1-16-ZA1-2017-00015

Közösségi felmérés keretében, kérdőívek összegzése, értékelése

Kérdőívezés formája: papír alapú, online

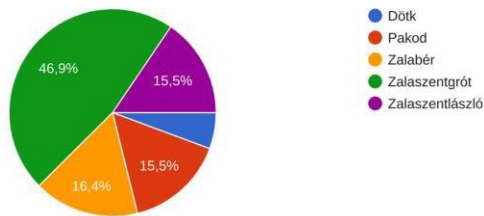
Időszak: 2020. július

Résztevő települések: Zalaszentgrót, Zalaszentlászló, Zalabér, Pakod, Dötk

A közösségi felmérést a megalapozó interjúk, a helyiek által felvetett témák figyelembe vételével elkészült és élőben valamint online felületen is lekérdezett kérdőívekkel végeztük.

A kérdőívet összesen 213-an töltötték ki a Zala völgyéből, a településenkénti megoszlásban többé-kevésbé a lakosság szám arányában.

Melyik településen él?
213 válasz

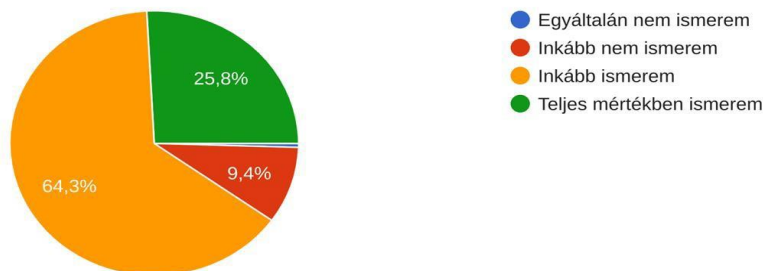
Melyik településen él?

Az egyik legfontosabb kérdés, ami alapvetően határozza meg a helyi társadalmi fejlesztések megvalósíthatóságát, az, mennyire tartják fontosnak a helyiek a közösségi létet? Így az egyik legfontosabb válasz a helyi közösség létének indokoltsága kapcsán született. **Gyakorlatilag mindenki fontosnak tartja a helyi közösség létét.**

A második kérdés így hangzott: Fontosnak tartja-e, hogy a településén közösséggé kovácsolódnak az emberek, és képessé váljanak tenni saját érdekeikért és a közösségért. A válaszokból kiderül, hogy az itt élők bíznak a közösség erejében, úgy ítélik meg, hogy a falvak lakói rendelkeznek mindazokkal a tudásokkal, és akarattal, ami a saját ügyei feltárására és megoldására szükséges.

A közösségi felmérésbe kapcsolódók **szeretnek itt élni**, kötődnek szűkebb hazájukhoz, és úgy érzik, ismerik is azt. A **hatos skálán éppen ötösrre** értékelték saját, településük iránti szeretetét, **minél kisebb a település, annál jobban**, és csak minden tizedik ember mondta azt, hogy kevésbé ismeri azt.

Mit gondol, ismeri Ön a lakóhelyét?
213 válasz

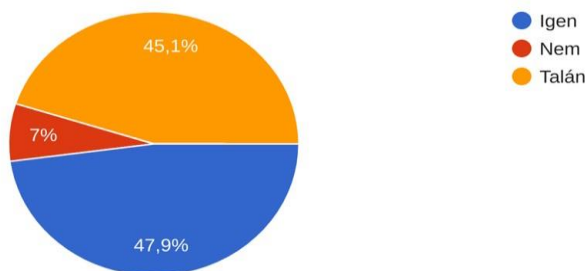
SZÉCHENYI 2020

A lakóhely iránti kötődés egyik kulcseleme lehet, hogy mit tudunk annak múltjáról, értékeiről, hagyományairól, jelenéről. A válaszadók elsöprő többsége úgy érzi, ismeri szűkebb hazáját. Gyakorlatilag minden válaszadó szerint fontos a közösség, **saját településük lakóit szinte valamennyien, a szomszédos településeken élőkét is jól ismerik, csak minden ötödik válaszadó nem ismeri.** Ezzel együtt és talán részben emiatt többségük nyitott közös, több települést érintő programok, találkozók, együttműködések iránt.

Ön részt venne-e egy olyan rendezvényen, ahol a szomszéd településen levő lakosokkal lehetne ismerkedni, találkozni, tudásokat, tapasztalatokat megosztani, bemutatni?

213 válasz

Ön részt venne-e egy olyan rendezvényen, ahol a szomszéd településen levő lakosokkal lehetne ismerkedni, találkozni, tudásokat, tapasztalatokat megosztani, bemutatni?

Ennek tudható be a szomszédolós programok támogatottsága, illetve a közös kulturális események, egymással megosztott rendezvények iránti igény is.

Jól láthatóan a közösségi élmény megélése is, ezért a **megkérdezettek**, akár az online kérdőívre, akár személyes lekérdezésre válaszoltak, döntően **részt vesznek** valamilyen formában, ha csak szemlélődőként is, a **helyi programokon és szívesen teszik ezt.** Népszerűek nem feltétlenül csak a helyi események, hanem a szomszédos településeken megvalósuló is, és a közeli kisváros, Zalaszentgrót előadásai, kulturális programjai, fesztiválok és találkozók, falunapok, városünnepek, sportesemények is.

A **helyi ügyekről való tájékozódást**, a hagyományok, ünnepek, események dokumentálását, megismertetését szolgáló kiadványok, kommunikációs felületeket szintén nagyon fontosnak tartják. Összességében is világossá vált, hogy akár online töltötték, akár élő szóban válaszoltak a kérdőív kérdéseire, szinte mindenki használ online felületeket. **Egyetlen egy olyan válaszadó volt az 5 településen, aki információszerzésre a térségi és megyei lapot használja csak, de ő is használ internetet. A válaszadók háromnegyede számára** az elsődleges, helyi ügyekről szóló informálódási felület a **közösségi média (Facebook)**, ennek is a helyiek által tartalommal megtöltött csoportjai, oldalai. Ezzel együtt, többek között a települések átlátható kicsinységének is köszönhetően **élnek a személyes kapcsolatokon alapuló informálódás csatornáin**, de a közvélekedéssel szemben nem a bolti, postai, kocsmái tájékozódás a legfőbb csatorna, ez már csak a válaszadók tizede számára élő lehetőség. A legfontosabb, helyi ügyekről való tájékozódási csatornák tehát, sorrendben a következők:

- helyi FB csoport vagy oldal
- Szentgrói hírek
- szomszéd, barát, ismerős
- és csak ezeket követi a polgármester vagy az önkormányzat saját honlapja

A válaszadók százalékában	Dötk	Pakod	Zalabér	Zalaszentgrót	Zalaszentlászló	Térség egésze
szomszédától, baráttól, ismerőstől	25	53	50	35	44	41
polgármestertől	83	15	11	36	44	32
kisbaltostól, postástól	0	12	22	9	12	12
helyi közösségtől	25	32	25	21	35	26
önkormányzat honlapról	8	21	22	43	32	32
helyi facebook csoport, oldal	67	56	72	71	44	65
Zalai Hírlapból	0	35	11	26	24	23
Szentgróti Hírekből	8	15	11	76	18	43
Szentgróti Tv adásaiból	0	3	0	16	0	8

Az értelmezéshez segítség lehet: tehát Dötk esetében a válaszolók 25%-a említette a szomszédokat, barátokat vagy ismerősöket, és 83%-uk a polgármestert is. Több válaszlehetőséggel éltek a legtöbben ezért magasabbak 100-nál a százalékok. Az arányokról ezek a számok pontosan tájékoztatnak. A válaszadók nagyjából kétharmad-egyharmad arányban voltak nők és férfiak, ez alól egyedül Pakod kivétel, ahol 82-17 volt az arány, ahol férfiakat, úgy tűnik, nem sikerült megszólítani. Legnagyobb arányban, a lakosság negyede, Dötkön mozdult meg és vett részt a közösségi felmérésben.

A közösségi felmérés kérdőívét fiatalok és idősek egyaránt kitöltötték. A legtöbb idős embert Dötkön sikerült megszólaltatni, de a legfiatalabbakat is itt érték el leginkább. A nyugdíjasokat Zalabérben és Zalaszentlászlón, a fiatalokat Pakodon és Zalaszentgróton sikerült nagyobb arányban elérniük a kérdezőknek.

A válaszadók életkori megoszlása, településenként, százalékosan	18 alatt	18-25 éves	26-35 éves	36-50 éves	51-65 éves	66-75 éves	76 és idősebb	Összes
Dötk	16,7	0,0	0,0	50,0	16,7	8,3	8,3	100,0
Pakod	0,0	23,5	32,4	26,5	11,8	5,9	0,0	100,0
Zalabér	2,8	8,3	16,7	38,9	16,7	13,9	0,0	100,0
Zalaszentgrót	1,0	10,9	18,8	39,6	17,8	11,9	0,0	100,0
Zalaszentlászló	2,9	2,9	17,6	32,4	29,4	14,7	0,0	100,0
Térség	2,3	10,6	19,4	36,9	18,4	11,5	0,5	100,0

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Jellemzően középiskolát végzettek válaszoltak minden településen. Az adatokból látható, hogy Zalaszentgróton sokkal inkább az iskolázottabb réteg válaszolt a megkeresésekre, Pakodon pedig a település alacsony iskolázottsági adataihoz képest megdöbbentő módon egyetlen egy, legfeljebb általános iskolai végzettséggel bíró válaszadót sem sikerült aktivizálni.

A válaszadók megoszlása legmagasabb iskolai végzettségük szerint településenként, százalékosan	Általános iskola	Középiskola	Diploma	Összesen
Dötk	16,7	58,3	25,0	100,0
Pakod	0,0	70,6	29,4	100,0
Zalabér	8,3	52,8	38,9	100,0
Zalaszentgrót	4,0	49,5	46,5	100,0
Zalaszentlászló	11,8	58,8	29,4	100,0
Térség	6,0	55,3	38,7	100,0

Az aktuális helyi információk iránt jelentős az igény: a válaszadók háromnegyede szerint erre szükség van. Hogy pontosan milyen hírekkel, arról némiképpen megoszlanak a vélemények, de összességében elmondható, hogy olyan felületet, **legtöbbször online felületet igényelnek, ahol friss információk, de vélemények is megjelenhetnek**, és világos, hogy ez a településé, mint egy önkormányzati honlap vagy egyéb online felület. Fontos és jelzésértékű, hogy az öt településen mindösszesen egy ember elégedett a jelenlegi helyi megoldásokkal!

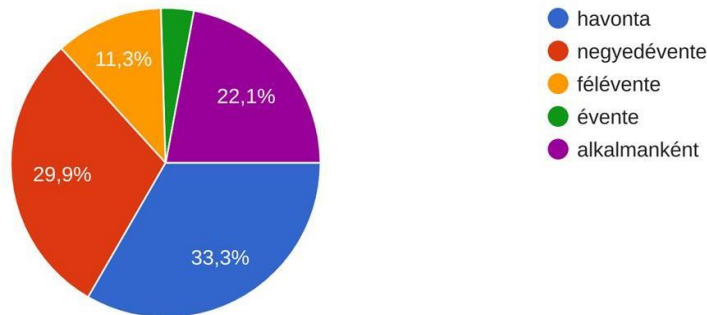
A vélemények, sokszínű tájékozódás lehetősége pedig az egyébként is használt közösségi média elsőségét jelzi. A válaszadók (online és offline válaszolók összességére nézve) majdnem 90%-a használ vagy otthoni vagy mobilinternetet, így az elérhetőség biztosított. Fontos azt is látni, hogy az internethasználati célok szempontjából messze vezet három ok. Leginkább ezért interneteznek a válaszadók:

- kapcsolattartás barátokkal, családtagokkal (a válaszadók 92%-a)
- informálódik (híroldalak, online tv műsorok, streaming oldalak, stb. 74%)
- információkat szerez (közösségi média felületek, 67%)

A tájékozódás, a helyi lehetőségekről való információk eljutásának kulcsa tehát ezeken a kicsi településeken is az internet, aminek megfelelő használatát igénylik erősen a helyi közösségi programok iránt elkötelezett lakosok. **A közösségi programok és a régi értékek őrzése, igen természetes módon, nem mond ennek ellent.** A helyi hagyományokat és új eseményeket is dokumentáló kiadványokat, a szomszédos településekről is hírt adó felületeket a válaszadók háromnegyede fontosnak tartja (és inkább csak alkalmanként vagy negyedévente való megjelenést tartanának elégségesnek), akárcsak a hagyományőrző, kulturális és egyéb közösségi eseményeket, ünnepeket (válaszolók kétharmada). Így a **Térségi Községi Tükrök** félévenkénti, térségi megjelenítése az, amit a tervezés során elfogadhatóként és megvalósíthatóként határozott el a helyi fejlesztők és aktív közösségek köre.

Ha igen, milyen gyakorisággal olvasná szívesen?

204 válasz

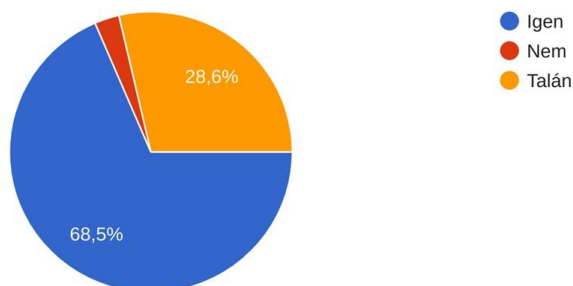

Milyen gyakorisággal olvasna szívesen olyan kiadványt, megőrkítést szolgáló dokumentumot, amely a helyi emlékezet feltárását és megőrzését, közelmúltbeli eseményeit és jelen történéseit tartalmazza?

Emellett sokan vennék szívesen a **közösségi tanulási alkalmakat**, amikor a helyiek egymást is taníthatnák. Szintén a válaszolók kétharmada örülne ilyen tudásnak, hogy kitől mit lehet tanulni, és részt is venne ilyen programokon.

Ön szerint hasznos volna egy olyan önszerveződő kiscsoport, ahol a résztvevők, akár rendszeresen, ahogy jó nekik, összejönnek és ...ilyen számukra kedves tevékenységet végeznének?

213 válasz

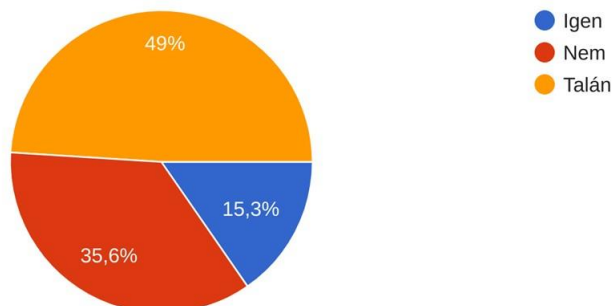

Ön szerint hasznos volna egy olyan önszerveződő kiscsoport, ahol a résztvevők, akár rendszeresen, ahogy jó nekik, összejönnek és együtt, akár egymástól tanulnának, közösen kiválasztott témákról beszélgetnének, alkotnának vagy valamilyen számukra kedves tevékenységet végeznének?

Nem csak a közösségi tanulási, hanem egyéb közösségi események, programok, rendezvények szervezéséhez, megvalósításához is sokan hozzá tennék szívesen a magukét. A válaszolók háromnegyede önkéntes munkát, negyede szakértelmét, közel ötödük pedig fotózással, hírek szerkesztésével és terjesztésével, és egyéb hasonló, fontos, közösségi aktivitásokkal járulna hozzá a helyi közösség építéséhez. A többség másokkal is szívesen osztja meg tudását.

Beírná-e magát egy ilyen tankatalógusba, felajánlva másoknak a saját tudása átadását, legyen ez főzés vagy biokertészkedés, mobiltelefon használat vagy népdalok tanítása?

202 válasz

Beírná-e magát egy ilyen tankatalógusba, felajánlva másoknak a saját tudása átadását, legyen ez főzés vagy biokertészkedés, mobiltelefon használat vagy népdalok tanítása?

Ez a közösségi építkezési folyamat feltételezi, hogy a kapcsolattartás és tájékozódás, a közösség saját eseményei, programjai megismerhetőek és a szükséges információk elérhetőek az érdeklődők számára. Mint a közösségi felmérés kérdőívére adott válaszok és a közösségi interjúk és beszélgetések is alátámasztották, az internetes, kiemelten a közösségi médiában való jelenlét alapvetően és kiemelten fontos a közösségek önmagukról való híradása szempontjából. Emiatt a tervezett térségi információs stratégia hangsúlyosan kell hogy foglalkozzon a térség társadalmát célzó online felületekkel, a helyi aktív csoportok digitális írástudásának fejlesztésével. Ez a helyzetfeltárás és a meghatározó aktív szereplők digitális és kommunikációs készségeinek, a közösségi médiahasználat képességének fejlesztése elősegíti a hagyományosabb térségi tükrök és falukönyvek készítését is.

A Zala völgye térségéhez tartozó települések társadalmairól korlátozott pillanatfelvételt mutat a közösségi felmérés, de a fejlesztési folyamat a feltárt valós helyi igényekre válaszol. A településenként összegzések számba veszik a jellegzetes adottságokat és az ezekhez igazodó helyi elképzeléseket.

Közösségi helyzetfeltárás főbb megállapításai, településenként

Dötk a közösségi felmérés fényében

A Dötkön élő válaszadók „múltja” a legérdekesebb, hiszen mindenki viszonylag rövid ideje él itt. Ennek alapvető oka a település megfiatalodása, ami szerencsére, és a helyiek komoly munkájának köszönhetően egy új közösség épülésével is együtt járt. A 42 dötki lakos közül 12-en válaszoltak, egyharmad-kétharmad arányban nők és férfiak. Két 18 év alatti és két 66 év feletti (egyikük 75 évet is betöltötte már), a többiek közül ketten 51-60 év közöttiek, a többiek középkorúak. Heten középiskolát, ketten általános iskolát végeztek, hárman diplomások. Az érintett települések közül itt érezték úgy a legtöbben (83%) hogy jól ismerik saját településüket. Érthető módon, hiszen a falu egyetlen utcáján járva bárki találkozhat vele, ezért aztán a legtöbben a polgármestertől tájékoznak helyi ügyek kapcsán (10 fő, 83%) de közel ennyien (8 fő, ami a válaszolók kétharmada) a helyi FB csoportból és oldalakról szereznek tudomást helyi ügyekről! Minden válaszolónak volt vagy saját internetes előfizetése, vagy a mobiltelefonján internetezik. Többféle csatornán tájékoznak és igénylik a helyi ügyekről szóló önkormányzati, online tájékoztató felületet és közösségi média információáramlását. Az itt élők aktívan vesznek részt helyi közösségeik életében és programjaikon, fontos számukra a hagyományőrzés és az új ötletek lehetőségei is, mint új praktikák, ismeretek elsajátítása.

Csupán egyetlen ember válaszolta azt, hogy nem látogatja a helyi eseményeket, szerveződések! A közös/közösségi tanulási formák iránt is különösen nyitottak, a más településekkel közös programok iránt szintén. Egy-egy „talán” kivételével mindenkit érdekelnek a hagyományőrző és új tanulási lehetőségek, valamint a közeli közösségekkel való együttműködések. Sokszínű, élő és nyitott közösség képe rajzolódik ki a közösségi felmérés válaszaiból is, és sokszínű, érdeklődő, együttműködésekre nyitott, kibontakozásra váró lehetőségek fogalmazódtak meg.

A tervezett közösségi akciók, folyamatok Dötkön:

Közösségi akciók és események:

- hagyományőrzés: szüreti program, elszármazottak találkozója, helyismereti és hagyományőrző programok

Programok, folyamatok:

- népdalestek, Trombita és citrom, hagyományőrző történelmi játékok, falukönyv

Pakod a közösségi felmérés fényében

Az öt település közül itt sikerült legkevésbé elérni a fiatalokat, az időseket és a férfiakat, a válaszolók döntő többsége középkorú nő. Többségük eljár tanulni vagy dolgozni, és legtöbben igen régóta itt élnek. Fontos megismerni a véleményüket, de folyamatosan szem előtt kell tartani, hogy egy szűk csoport álláspontját ismerjük meg csak ebben az esetben. Ennek fényében nem meglepő, hogy klasszikusan háziasszonyi vélemények és érdeklődések fogalmazódtak meg alapvetően a kérdőívre adott válaszokban, a közösségi interjúk és beszélgetések során pedig az idősebb hölgyek véleményei kerültek inkább elő. Ez egy olyan csoportja az itt élőknek, akik, ha lehetőséget kapnak, sok mindent megvalósítanak, aktívak a helyi dalkörben és tornázók körében is. Lehet rájuk számítani, de a fent leírt és elérni nem tudott életkori csoportok nem valószínű, hogy ugyanazon elképzeléseket tarthatják a legizgalmasabbnak és legvonzóbbnak.

A most elérhető közösségek és programok közül, fenti okokból érthetően kiemelkedik a nyugdíjas klub, a dalkör és a tornaklub. Ezek a közösségei a legaktívabbak a településnek, rájuk építhetők további lépések. Nagyon fontos jelzés ugyanakkor ennek a körnek a zártsága és homogenitása, hiszen így akár a helyben élő kismamák, tanuló fiatalok sem találnak kapcsolódási lehetőséget a maguk számára! Ez különösen nehézé teheti a helyi közösségi fejlesztések megvalósítását. Ezért is fontos, hogy azoknak az igényeire is reagáljon a közösség, akik nem a jelenlegi aktív csoportok tagjai. A főzés és a sport mellett jelentős a kulturális programok, természetjárás, a kulturális és hagyományokhoz kötődő szabadidős programok iránti érdeklődés.

A helyiek közösségi tanulási szándéka is érzékelhetően megjelenik, és itt jól tetten érhető, amit jeleztünk a válaszadók jellemzőinek ismertetésekor: régóta Pakodon élő, középkorú, családos asszonyok töltötték ki jellemzően a közösségi felmérés kérdőívét. A közösségi beszélgetések árnyalták némiképpen a képet, **a helyi fejlesztési elképzelések és tervezett programok a következők Pakodon:**

Közösségi akciók és események:

- hagyományőrzés: szüreti felvonulás, szomszédolás, elszármazottak találkozója, hagyományőrző programok

Programok, folyamatok:

- Kultúra Másképpen keretében VigADalom, és házi praktikákkal foglalkozó programok, falukönyv

Zalabér a közösségi felmérés fényében

Zalabér közössége igen aktív volt az elmúlt években, ám az utóbbi időben megtört némiképpen a lendület. A közösségek aktív mozgatói kifáradtak. A szervezetek, formák megvannak, de a helyi közösség tagjainak cselekvő szándéka visszaesett. A közösségi felmérés új kérdéseket, új nézőpontokat hozhatott a helyi társadalom életébe.

A közösségi felmérés kérdőívét kitöltők között döntő többségben voltak a régóta itt élők, és 60-40 arányban inkább nők. Minden 20. zalabéri ember válaszolt, ami a többi településhez viszonyítva jó arány. Bár fiatalok is bekapcsolódtak a felmérésbe, inkább a középkorúakat és a helyi aktívabb időseket sikerült elérni. A kitöltők fele középfokú végzettséggel bír, de magas, a város után a második legnagyobb arányban reagáltak diplomások is. A kérdőív előkészítésekor szó esett több helyi nehézségről (művelődési ház problémái, együttműködési nehézségek, fiatalok kivonódása) de sok élő és szép helyi programról és hagyományról (kápólnai búcsú, múlt emlékeinek ápolása, stb. és látható a szöveghibából, hogy több élő közössége is van a településnek. helyi közösségek tagjai kicsit fásultak, de vannak fontos eddigi értékek és eredmények, amire büszkék. A Nyugi klub, a természetjáró és hagyományőrző, helyi múltat feltáró és értékelő programok, a település fontos eseményeit megörökítő helyi kiadvány mind-mind ilyenek. Van szándék és érdeklődés ezek megerősítésére, újraélesztésére, megvalósítására.

A közösségi felmérését kitöltő válaszadók is leginkább azokat a témákat, eseményeket, programlehetőségeket tartják fontosnak, amelyek a közösségi feltáró interjúk és beszélgetések során felmerültek. Ezekon eddig is részt vettek a helyi aktívabb emberek, és a későbbiekben is szándékoznak így tenni. A település, **közösség múltja és emlékek őrzése** sokaknak fontos, tervezik a Zalabéri Örökség Napját, lengyel-magyar emlékek ápolását, díszdiplomások köszöntését. A **természet védelme**, helyi faültetések (unokaliget), természetjárás és fiatalokat is aktivizáló **sport**programok, idősek tánca mellett sokak támogatják a beszélgetős, **praktikus tudások**at megosztó ismeretterjesztő előadások, programok (teaház, főzőklub, helyiek előadásai saját témáikban) megszervezését. A **közös szabadidős és kulturális programokon** (utcabálok, pajtaszínház) túl a helyi nyilvánosság egyik jelentős eszközét, a ZalabÉrték Körképet is örömmel újra kiadnák.

Ezek nem csupán a közösségi interjúk és beszélgetések aktív résztvevőinek elképzelései, hanem a kérdőívre született válaszok is jelzik, hogy mindez valódi igény a közösségben.

A közösség tervei igazán szerte ágazóak és sokszínűek, és a helyi közösségi fejlesztési folyamat hozzásegítheti a település társadalmát, hogy őrizze hagyományait és újakat teremthessenek. A közösségi beszélgetések és a közösségi felmérés során felmerült **a helyi fejlesztési elképzelések és tervezett programok** közül a következőkre van szervezői és megvalósítói szándék egyaránt:

Közösségi akciók és események:

- Hagyományőrző és helyismereti programok
- Teaház

Programok, folyamatok:

- KözÉrt Tanuló, művelődő közösségek
- Kalandozások a múltban
- Falukönyv

Zalaszentgrót a közösségi felmérés fényében

A helyi közösségi feltáró és aktivizáló folyamat során jelentős arányban sikerült elérni fiatalokat, a környező falvakhoz képest sokkal nagyobb arányban. Emellett kiugróan magas a diplomás válaszadók aránya, hiszen a kérdőívet kitöltők fele felsőfokú tanulmányokat végzett. Ez azt jelenti, hogy inkább a város elitjét sikerült megszólítani, a fiatal és iskolázott rétegek egy körét. Emellett a kisebb falvakhoz képest többeket ért el a folyamat a pár éve ideköltözötték közül is, mint a kisebb településeken. Nagyon érdekes, hogy Dötkhöz hasonlóan messze a leginkább szeretett település Zalaszentgrót a megkérdezettek közül. A szentgrótiak sokkal jobban kötődnek városukhoz, mint a falvak válaszolói, ugyanakkor lényegesen kevésbé érzik azt, hogy ismerik is azt. A város adottságai okán az egyes városrészek elképzelései, igényei is eltérőek, ezek részben megjelentek a közösségi interjúkban és a közösségi beszélgetések során is. Az egyes közösségek aktivitása is eltérő, de a helyi társadalmat sokszínű és aktív csoportok alkotják és formálják.

A közösségi feltáró és aktivizáló folyamat során nagyon sok téma és javaslat felmerült, amiknek megvalósítására részben készek és hajlandóak az érintettek. Ez a nagyon széles paletta megmutatta a helyiek által pontosan érzékelt korlátokat is: sok az elképzelés, igény és ötlet, de a városi intézmények kapacitásai igencsak végesek, és az aktív, cselekvőképes emberek nem tudnak mindent magukra vállalni. Aránytalanok az elvárások, ötletek, igények és a tényleges tettekészség és erre irányuló önkéntes kapacitások mértéke.

Ezt részben felismerték a helyi közösségek, és leginkább azok a programok, körök működnek jól, ahol elszánt és saját maga miatt is cselekvő emberek (jógások, egészségügyi szakemberek, zenészek, közösségre vágyó fiatalok, hagyományokat őrző kézművesek, stb.) sajátjukként elindítják és mozgatják azokat. Bár sok olyan régebbi program és hagyomány is felmerült, amelyek mostanra kimerültek, de helyettük új kezdeményezések indultak (Tegyünk Együtt Szentgrótert, vállalkozók együttműködései, ételkülönlegességek kisfilmjei, gyaloglóklub, női borklub, SZIMAT, magbörze és még rengeteg) és működnek.

A helyiek aktivitása belülről sokszor kudarcosnak tűnhet, sok és nehéz tennivaló halmozódik, de meglehetősen széles körű volt az egyetértés, hogy nem mindig tudnak elegenden és eleget a helyiek próbálkozásairól. Ezért a kommunikáció és a helyi nyilvánosság tartalommal való megtöltése egy kulcskérdés, és nem is csak a város, hanem a Zala Völgye hatáskörével, hiszen sokan járnak a városba kulturális és közösségi eseményekre is.

Ehhez fontos és érdekes adalék lehet, hogy a szentgróti válaszolók háromnegyede a helyi ügyekről a Facebookon és a jellegeből és jelenlegi működésmódból adódóan csak ritkán megjelenő Szentgróti Hírekből tájékozódik. Sorrendben a következő legfontosabb hírcsatornák a helyiek számára, nem nagy különbségekkel az önkormányzati honlap és maga a polgármester. Messze ezektől elmaradva a Zalai hírlap és saját helyi közösségeik, és mindezek mögött marad el a szomszédság és a helyi tv. Ezzel szemben fontos, hogy a Zala Völgyének falvaiban élők 8-18%-a, tehát minden tizedik, ötödik-hatodik környező falubéli olvassa a Szentgróti Híreket, kétszer annyian, mint a Zalai Hírlapot. Ez felértékeli és fontossá teszi a helyi hírcsatornákat, a facebook oldalakat és a meghatározó online felületeket, beleértve tematikus érdeklődést kiszolgálókat és a helyi kisebb-nagyobb szervezetekét egyaránt.

A helyi válaszadók választásai és jelzései nagyban összecsengtek a közösségi interjúkon és beszélgetéseken elhangzottakkal. Sokakat érdekelnek valódi és izgalmas kulturális programok, szívesen vennék, ha újra lennének a város által fémjelzett programok, akár fesztivál jelleggel, de komoly igény van a helyi

vállalkozók és gazdálkodók számára lehetőségek teremtésével, a fiatalok megtartását célzó tevékenységek és programok iránt.

A közösségi beszélgetések árnyalták némiképpen a képet, a helyi fejlesztési elképzelések és tervezett programok a következők Zalaszentgróton:

Közösségi akciók és események:

- Hagyományok és közösségek: Szomszédünnep, szomszédolás
- Ifjúsági és civil aktivitások: ifjúsági és civil fórumok
- Közösségi Alkotás ucca

Programok, folyamatok:

- KözÉrt Tanuló, Művelődő Közösségek
- Kultúra Másképpen – KultSzentgrót
- Hétköznapi tudások, házi praktikák
- Falukönyv

Helyi nyilvánosság:

- Közösségi Információs és Kommunikációs Stratégia
- Digitális írástudás képzés
- Térségi-zalaszentgróti portál és egyéb kommunikációs csatornák
- Térségi Tükrök

Részvételi fórumok:

- közösségi információs, civil, ifjúsági, vállalkozói, esélyegyenlőségi fórumok

Zalaszentlászló a közösségi felmérés fényében

Zalaszentlászló közösségi múltja rengeteg máig ható értéket teremtett a falu számára, a Makovecz Imre tervezte faluháztól a máig élő francia kapcsolatokig. A település lakossága idősödőben, de jönnek és születnek új zalaszentlászlóiak. A közösségi felmérés kérdőívét zömében régóta itt élő emberek, 70%-30% arányban nők, zömében középkorúak töltötték ki. A fiatalokat nem igazán sikerült megmozdítani és megszólalásra bírni: a 34 válaszadóból egy kamasz és egy 25 év alatti fiatal volt mindössze. Talán ez is jelzi, hogy a probléma, ami a közösségi interjúkon és beszélgetéseken is felmerült, miszerint eléggé különválnak a helyi társadalom az idősebbekre, akik a régi módokon szeretnének megőrizni és működtetni dolgokat, és azokra, akik szinte egy másik világban élnek. Ezzel együtt jól működő helyi közösségeik a polgárőrök, a labdarugók és a népdalkörösök, akik a környező települések hasonló érdeklődésű csoportjaival kölcsönösen egymás településeit is látogatják. A fiatalok saját köreikben rendeznek saját programokat, bálakat, bulikat, koncerteket, és igyekeznek kapcsolódni a többi helyi csoporthoz, bár kommunikációs csatornáik nagyon eltérnek, alapvetően online felületeken érik el egymást (messenger csoportok elsősorban).

Nem csak fő kommunikációs módjaik és csatornáik térnek el az egyes helyi csoportoknak, de vannak különböző érdeklődési köreik, emellett hasonlóságok is. Vannak programlehetőségek, amik sokakat érdekelnek és amiknek a szervezésébe bekapcsolódnának és részt vennének. A zalaszentlászlói válaszadók körében volt a legalacsonyabb arányú, de még így is 44% azok aránya, akik használják a Facebookot helyi információk szerzésére. Igaz, ők a legidősebbek a többi település felmérést kitöltő csoportjaihoz képest: a válaszolók fele 50 év feletti. Érdekesség még, hogy a többi településen élőhöz képest itt „használják” majdnem legtöbbször a polgármestert (csak a dötkiek előzik meg őket) és valamelyik helyi közösséget információszerzésre.

A nehézségek és hiányosságok ellenére sok az ötlet, az elképzelés és a cselekvési szándék, és mivel inkább az egymás csoportjairól való tudás miatt érzik nagyon gyengének a helyi társadalmat, kulcsfontosságú az információk eljuttatása a helyiekhez. Ez feltételezi, hogy a tervezett programjaikat is helyi önkéntesekre építve megvalósíthatják.

A tervezett közösségi akciók, folyamatok Zalaszentlászlón:

Közösségi akciók és események:

- közösségi beszélgetések, teaház jellegű programok, közösségi alkotás jellegű, helyismereti és hagyományőrző programok

Programok, folyamatok:

- KözÉrt Tanuló, Művelődő Közösségek – irodalmi est, stb.
- Házi praktikák, sütés-főzés, szőlészet-borászat-pálinkászat
- Hagyományőrző programok járókától a sétábotig, falukönyv

Zalaegerszeg, 2020. július 30.

Az összegzést készítette: Zalai Falvakért Egyesület